

VERONIKA RESSLOVÁ:

CELODENNÍ PROMÍTÁNÍ V KINĚ BEZ VÝZNAMU

Broumov, Galerie Dům, 5. 5. – 16. 6. 2013

Čtyřdimenzionální časoprostor oživený proměnnými: světlem, zvukem, tvary nebo textem, tvoří souřadnice uměleckých realizací Veroniky Resslové. Autorka pracemi podněcuje k bdělé přítomnosti, reaguje na specifičnost konkrétního místa. Svým tvůrčím vnímáním se pohybuje v permanentně nestabilním různosměrném kontinuu současně v několika rovinách. Motiv vycházející z konkrétní skutečnosti například abstrahuje, poté transformuje v modu obousměrně zvrtných stavů plocha/prostor, fyzická realita/koncept, jindy po vytvoření instalace fotograficky snímá v sekvencích následně světelné proměny, provádí posun na časové ose. I když její syntetické projevy těží z různorodosti výrazových prostředků, ve snaze postihnout esenci konceptu volí strohou formu. Podporuje divákův vstup do významové relativity, jež odkazuje obecně ke skutečnosti a priori nedefinovatelné.

Veronika Resslová i přes svou modelační zkušenost nezaměřuje pozornost na sochařské artikulování hmoty, zabývá se dimenzí prostorové monumentality a procesem postupného odhmotňování stereometrických kompozic. Již roku 2002 předznamenala Místností s hranoly své pozdější nástěnné malby imerzního charakteru. Na stěnách, podlaze i stropu prostoru zobrazila dle exaktního principu soustřednosti, opakovaně v modu kosouhlého promítání různě zvětšená tatáž stereometrická tělesa. Dispozicí celku zprostředkovala divákovi v jakémkoli pohledovém bodu možnost představy neomezené izotropní expanze okolního prostoru, vycházející z teorie rozpínání vesmíru, která vyvrací statickou kosmologii.

Průzkum možností iluzivních stereometrických projekcí do plochy již několik let opakovaně uskutečňuje v interiéru garáže, kde vytváří v odstínech šedé barvy dočasné nástěnné malby. Tento prostor považuje díky absenci oken za laboratorní místo, v němž světelný zdroj nepředurčuje ani nemoduluje zamýšlenou iluzi. Roku 2008 zrealizovala Garáž s hranoly a Garáž s rámy, navodila iluzi nestabilního, nejednoznačného stereometrického prostředí, jež se skutečnou architekturou symbioticky koexistuje. Odlišnou zobrazovací metodu použila v Místnosti s fleky (2010), kdy stěny pokryla dle středové horizontály symetricky uspořádanými nepravidelnými skvrnami. Jejich tvary vycházely z reálného základu. V nejnovější verzi (2012) rozměrné tvary expandují na podlahu prostoru, horizontální osy jsou zmnoženy. Během přípravy i realizace maleb Veronika Resslová používá fotografii, jako korektivní mezistupeň a následně i jako finální dokumentaci. Aplikuje perspektivní i rovnoběžné promítání, motivuje ke zvažování existence skutečnosti „o sobě“,

nediferencované v závislosti na pohledu pozorovatele. O prostorové či plošné povaze objektu lze pochybovat u Divné kostky (2008), železné prostorové konstrukce, nebo u skleněného Hranolu (2008), ploše s liniíovou kresbou. U několika variant Schémat krabic na stěně (2009) zpodobených pomocí rovnoběžného promítání obdobně nelze rozhodnout, která interpretace zobrazení je platná. Schopnost syntetického uměleckého výrazu Veronika Resslerová potvrdila v nedávné site specific interdisciplinární instalaci na vlakovém nádraží Praha-Holešovice nazvané Minulý týden jsem byl barokní oltář / čeština pro cizince. Otočné válce původně určené pro jízdní řády pokryla fragmenty vět vycházejících z výuky gramatických jevů. Náhodný cestující tak mohl řádky sousedních válců navzájem propojovat v dadaistické metatexty překvapivých významů. Ty byly sice vesměs gramaticky správné, smysl dávala ale pouze jedna z možností.

Pro Galerii Dům Veronika Resslerová vytvořila prostorovou instalaci s projekcí tematizující proměny intenzity denního světla. Rozvíjí zde princip jednodenní instalace Místnost s meotarem z roku 2012, založené na reflexi difuze světla umělého a přirozeného. Tentýž aspekt sledoval koncem 60. let James Turrell, dlouhodobě se zabývající světelně-prostorovými vztahy. U zrodu konceptu práce Celodenní promítání v kině bez významu stála idea artikulace konkrétního světelného objemu a snaha o zprostředkování jemných nuancí proměn jeho intenzity. Autorka zvolila formu architektonicko-sochařsko-kvazifilmového charakteru. Propojením dvou oken pomocí hranolové konstrukce pokryté pauzovacím papírem (ostatní okna zatemnila) navodila představu projekční plochy, kterou je možné sledovat z kinosedaček. Interval světelných situací zprostředkovala projekcí posloupnosti proměn snímaných 24 hodin v pravidelných časových intervalech. Plochy vytvořeného tělesa nejsou sochařské, podmíněné plasticitou definovanou vyvěráním života od středu vně, ale geometrické. Současně však nelze hovořit o povrchu bez hloubky jako u minimalistických objektů, neboť průsvitností pauzovacího papíru je zde princip plasticity simulován. Z hlediska architektonického zkosený hranol vytváří „světelný průduch“, organicky propojující nitro stavby s exteriérem. Invenčním momentem konceptu je téma vyprázdňené/bezpředmětné kvazifilmové projekce, „kina bez významu“. Díky této simulaci vstupuje do celku i aspekt přirozených okolních zvuků, ticha. Pravý záměr instalace spočívá ve zviditelnění přítomnosti světla. Není zde vytvářena událost, ale situace pro návštěvníka, k němuž události přicházejí. Jejich konkrétní přítomnost, na rozdíl od iluze, podporuje intuitivní vjem.

Iva Mladičová

2013